

Toespraak Voorzitter Eerste Kamer der Staten-Generaal, mr. G.J. de Graaf, bij de opening van het interparlementair overleg tussen de delegaties van de Staten-Generaal, de Staten van Aruba, de Staten van Curaçao en de Staten van Sint Maarten d.d. 5 maart 2013

Collegae-Statenvoorzitters,
Collegae-parlementariërs,

Een heel hartelijk welkom in de plenaire vergaderzaal van de Eerste Kamer voor de opening van het Interparlementair Koninkrijksoverleg. Eveneens een hartelijk welkom aan de gevolmachtigde ministers die vanaf de tribune deze opening bijwonen. Het draait in dit overleg om directe communicatie en om persoonlijke ontmoetingen. Door het uitwisselen van informatie en standpunten kunnen wij tot meer wederzijds begrip komen. Alleen door ons bewust te zijn van elkaars situatie en elkaars opvattingen te respecteren kunnen wij kansen benutten en knelpunten wegnemen.

Het doet mij in het bijzonder deugd u hier vandaag allen bijeen te zien, omdat de datum van deze bijeenkomst wegens omstandigheden tweemaal is verplaatst. Dit uitstel van weertien is gelukkig voor een deel gecompenseerd door een aantal werkbezoeken dat in de tussentijd is afgelegd, maar het is uiteindelijk pas vandaag dat wij elkaar weer gezamenlijk treffen.

Het uitstel van deze bijeenkomst heeft de werkgroepen er overigens niet van weerhouden hun adviezen aan het IPKO-overleg uit te brengen. Een aantal van u heeft elkaar via videoconferentie reeds uitvoerig kunnen spreken. De moderne communicatie is niet altijd geliefd; het zou de diepgang halen uit het onderlinge contact. Ik kijk daar anders tegen aan. Deze langere periode van communiceren op (fysieke) afstand voorafgaand aan het overleg, heeft de focus van dit overleg juist verscherpt, in plaats van beperkt. Een groot aantal procedurele kwesties kon worden besproken, zodat we ons op deze dag en in de komende dagen kunnen richten op de inhoud.

Welnu, er staat voor de komende zes dagen een aantal zeer interessante onderwerpen op het programma. Zo zullen er onder meer werkbezoeken worden afgelegd in het kader van gezondheidszorg en jeugd en jongeren. Tijdens deze werkbezoeken zult u geïnformeerd worden over de werkwijze van de bezochte instellingen. Deze expertise zal de bespreking van de gerelateerde onderwerpen kunnen voeden en kan u wellicht inspireren in uw werk als parlementariër.

Kijken wij wat verder vooruit, naar wat de komende maanden ons zullen brengen, dan zien wij natuurlijk met name uit naar 30 april. De abdicatie van Hare Majesteit de Koningin en de beëdiging en inhuldiging van Koning Willem-Alexander markeren het einde van een tijdperk in onze collectieve geschiedenis en het begin van een nieuw hoofdstuk in de ontwikkeling

van het Koninkrijk. Wij hebben als parlementariërs hierin een belangrijke rol te spelen. Door het afleggen van de eed of belofte bevestigen wij dat wij de onschendbaarheid en de rechten van de Koning zullen handhaven. Bovendien beloven wij alles te zullen doen wat goede en getrouwe Staten-Generaal, Staten van Aruba, Staten van Curaçao en Staten van Sint Maarten schuldig zijn te doen. Wanneer de leden van de Staten-Generaal deze eed of belofte afleggen, spreken zij voor het eerst bij een inhuldiging mede namens de inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Deze inhuldiging is een plechtige wijze om de verbondenheid te markeren van de Staten-Generaal en de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten met het Statuut voor het Koninkrijk, de Grondwet, de Koning en elkaar.

Ook zullen wij dit jaar 200 jaar Koninkrijk gedenken. Onze huidige democratische rechtsstaat en constitutionele monarchie is in veel opzichten anders dan 200 jaar geleden. Toch zijn in de jaren 1813-1815 de fundamenten gelegd voor het Koninkrijk waarin wij nu leven en is het belangrijk dat wij stil staan bij de ontstaansgeschiedenis hiervan.

Relatief recent, in 2010, heeft het Koninkrijk een nieuwe vorm gekregen, nadat eerder Suriname uit het Koninkrijksverband was getreden en Aruba binnen het Koninkrijk haar autonomie had verworven. 2010 was een jaar van staatskundige vernieuwing, met als doel autonomie voor de landen en volkeren van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, het doelmatiger en efficiënter maken van het bestuur in het Caribisch deel van ons Koninkrijk en het dichter bij de burgers brengen van de parlementaire democratie. De structuur is er, en nu is het aan ons allen om hier concrete invulling aan te geven, opdat onze burgers ook werkelijk merken dat het vruchten afwerpt.

Was 2010 het jaar van herstructurering, dan wordt 2013 wat mij betreft het jaar van versterking en verdieping van onze parlementaire banden. De herstructurering van ons Koninkrijk heeft ons de kans gegeven om onze onderlinge relaties opnieuw in te vullen. Met de bijeenkomsten van juni 2011 en januari 2012 is daar een goede start mee gemaakt. In de bijeenkomst van januari vorig jaar is met name afgesproken om het overleg dat wij met elkaar voeren vooral praktisch en betekenisvol te maken. Doelmatig en resultaatgericht. Hiermee dient een ieder niet alleen zijn eigen belang, maar zeker ook het gemeenschappelijk belang van de bevolking van het Koninkrijk.

Laten wij dit overleg gebruiken om te bezien hoe wij kansen kunnen benutten en knelpunten kunnen wegnemen, ik noemde het al even. Kansen in de verbinding tussen Europa, Europees Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Caribisch Nederland en Zuid-Amerika. Kansen om van elkaar te leren en elkaar te ondersteunen en de hand te reiken. Dat is mijn boodschap voor u vandaag, zo aan het begin van het programma in dit huis.

Ik heb de eer u hier woensdag wederom te mogen ontvangen voor een diner in de Noenzaal. Voor nu wens ik u een succesvol overleg toe. Moge openhartig en respectvol beraad leiden tot doordachte en breed geaccepteerde uitkomsten.